

Levende stenen

Liturgiesuggesties:

Gezang 304:1, 2 en 3
Psalm 111:1 en 2
Efeziërs 2:11-22
Psalm 84:1 OB
1 Petrus 2:1-10
Psalm 84:2 OB
Na verkondiging: Gezang 320:1, 2, 3 en 4
Psalm 147:1
Psalm 147:4

*

Gemeente van onze Here Jezus Christus, broeders en zusters, jongens en meisjes,

Bouwen. Het zit ons Nederlanders blijkbaar in het bloed.
Van jongens af aan ... wat bouwen we wat af.
Met blokkendoos of Legostenen.
Daar begint het dikwijls mee.
Schepje en emmertje, zandkastelen op het strand.
Dammen van stenen in de rivier.
We kunnen er wat van als Nederlanders.
Bouwen ... we doen het allemaal.
In het klein: met Legostenen of op het strand.
In het groot: je eigen huis, je eigen smaak, je eigen stijl.
Huizen, kerken en kastelen.

Ook in de gemeente van Jezus Christus wordt er gebouwd.
Gebouwd in de diepte, in de hoogte en in de breedte.
Gebouwd op een fundament, een Hoeksteen.
Met 'levende stenen'.
Het eindresultaat: een geestelijk huis.
Een tempel, waarin God met zijn Geest wil wonen en werken.
Fantastisch niet?
Wat een prachtig geheel!
Wat moet het Here God een voldoening geven!

*

We hebben het vanmiddag in de verkondiging en in de nabespreking van vanavond over: Gemeente-bouw.
Gemeente-**op**bouw.
Wat is dat eigenlijk ... gemeenteopbouw?
Waar gaat het om gaat bij gemeenteopbouw?
Welke visie zit er achter?

Is het wel bijbels verantwoord of is het zomaar een idee van de kerkenraad of van een aantal gemeenteleden?

Een modieuze gril? Een zucht naar verandering?

Het gaat toch goed met onze gemeente?

Waarom zoveel energie en tijd ...?

Mag ik u vanmiddag meenemen naar Gods Woord?

We laten in de Bijbel God over gemeenteopbouw aan het Woord.

O ja, laat ik u direct maar vertellen, dat u het woord 'gemeenteopbouw' nergens in de Bijbel zult tegenkomen.

Niet het woord ... wel de zaak.

Voortdurend lees ik in de Bijbel dat de HERE een God is, die zijn gemeente wil bouwen.

Dat doet Hij onder het Oude Verbond.

Onder het volk van Israël.

"Als de HERE het huis niet bouwt ... tevergeefs zwoegen de bouwlieden eraan."
(Psalm 127)

Ik denk ook aan een bijbelboek als Nehemia.

Niet alleen de muren van Jeruzalem worden herbouwd ... ook de tempel, het huis van God, wordt op haar aloude fundamenten weer opgebouwd.

De Here God zet - ook onder het Nieuwe Verbond - zijn bouwactiviteiten voort.

Onder de gemeenten van het Nieuwe Testament.

Overall waar het evangelie van de gekruisigde en opgestane Here Jezus wordt verkondigd ... bouwt God aan zijn Kerk.

In Korinthe en Efeze. In Klein Azië en in Griekenland.

Tot in Rome toe ... God bouwt aan zijn kerk!

*

Bouwen. Gemeenteopbouw.

Misschien vindt u het vanzelfsprekend maar als je gaat bouwen denk je allereerst aan een *begin*.

Bijbels gezien ... is dat *begin* ... een *fundament*.

Een *fundament*, dat God zelf gelegd heeft.

Ik kom daar zo nog op terug.

Want er is ook een *vervolg*, een voortgaande arbeid.

Dat wil zeggen: De HERE wil er méér van maken.

Hij wil er verder mee werken (1 Korinthiërs 3: 9-11; Mattheüs 16:18).

"Op deze Petra / op deze rots / op dit fundament zal ik mijn gemeente bouwen."

Dus ... een *begin*, een *fundament*, ... een *vervolg*, een verder uitbouwen.

Er is - zoals bij elk bouwwerk - ook een *doel*.

De HERE bouwt zijn gemeente / zijn kerk volgens het bouwplan / het bestek dat Hij daarvoor gemaakt heeft.

Hij weet precies wat het worden moet!

Hij heeft er een vastomlijnd plan, een doel mee voor ogen.

Want die gemeente is er niet voor zichzelf ... die gemeente is er voor de wereld.

"Een stad op de berg."

"Een zout en een licht voor de wereld."

*

Als het nu om gemeenteopbouw in de Bijbel gaat ... zijn er in de Schriftgegevens twee lijnen te ontdekken.

Bij gemeenteopbouw in de Bijbel, broeders en zusters, jongelui, is er een *goddelijke* activiteit en een *menselijke* activiteit.

De opbouw van de gemeente is in de eerste plaats het werk van *God*.

Hij is de opperste Bouwheer, de Architect, de Ontwerper (1 Korinthiërs 3: 9; Hebreëën 3:4; 11:10).

Of wilt u het beter gezegd: Gemeenteopbouw is het werk van Gods Zoon, de Here Jezus.

Hij is de Aannemer, de Uitvoerder van de bouwplannen van zijn Vader.

Hij bouwt zijn gemeente (Mattheüs 16:18; 1 Korinthiërs 3:16).

Hij bouwt ook de afzonderlijke leden van zijn gemeente.

Hij helpt ze verder.

Hij zorgt dat het goed met ze gaat.

Dat ze groeien in hun geloof.

In hun persoonlijke omgang met de HERE en als gelovigen met elkaar.

Dat ze hun bestemming bereiken.

Hij zorgt dat ze - eigenhandig door Hem - worden ingevoegd in een bouwwerk, dat nooit meer stuk zal breken.

Een *goddelijke* activiteit.

Het werk van de drieënige God.

Gemeenteopbouw is ook het werk van *mensen*.

Zij worden door de HERE aangesteld en uitgezonden.

Zij zijn de bouwvakkers, de timmerlui, de metselaars, de schilders en noem verder maar op.

Ieder met zijn of haar eigen gaven en talenten.

Ieder op zijn en haar eigen plaats in de gemeenteopbouw.

Als ik weer aan m'n bijbeltje denk ...

Een speciale plaats heeft de HERE daarbij gegeven aan de 'fundament-leggers': de apostelen en hun medewerkers.

Zij zijn de eerste verkondigers van het evangelie.

Zij zijn het die na Pasen en na Pinksteren de wijde wereld worden ingezonden.

Zij zijn het die overal de blijde Boodschap van een opgestane Heiland mogen doorgeven.

Daarom kan de apostel Paulus in zijn eerste brief aan de gemeente van Korinthe schrijven: "Naar de genade van God, die mij gegeven is, heb ik als een kundig bouwmeester het fundament gelegd, waarop een ander voortbouwt." (3:10)

God schakelt dus mensen in bij de opbouw van zijn gemeente.

Niet alleen Paulus of iemand als Petrus.

Ook u en jou en mij.

Ook ons wil de HERE inschakelen in de bouw van zijn gemeente, van zijn kerk.

Aan de ene kant ben je een bouwsteen, een levende steen, die zich láát invoegen in het geheel (Efeziërs 2:20; 1 Petrus 2:5).

Maar aan de andere kant wordt je ook zélf geroepen om met de HERE mee te bouwen.

Die twee aspecten hoor je heel duidelijk in de tekst van de verkondiging van vanmiddag meeklinken.

"Komt tot Hem, de levende Steen ..."

"Laat je ook zelf gebruiken als levende stenen ..."

Dat geldt voor ons allemaal.

Wij moeten - ieder op onze eigen plek en met onze eigen gaven en talenten - de gemeente helpen bouwen.

"Bouwt elkaar op", staat er in de Bijbel.

En ook: "Bouwt uzelf op".

Dat betekent dat we allemaal - mannen en vrouwen, jongens en meisjes - bouwvakkers zijn.

We bouwen *samen* aan de gemeente.

Gemeenteopbouwwerk ... is dus niet alleen Gods werk ... het is het werk van ons allemaal.

Wij worden bij Gods werk ... ingeschakeld!

Hij heeft ons nodig.

Anders komt de gemeente niet van de grond en uit de verf ... om die uitdrukkingen maar eens te gebruiken.

*

Hoe voltrekt die bouw, die opbouw van de gemeente, zich?

Iedereen weet dat de bouw van een huis een zorgvuldige voorbereiding vereist.

Bouwvakkers beginnen niet lukraak met het metselen van stenen.

Er wordt eerst getekend en gerekend voordat de eerste schop de grond in gaat.

Er moet een goed fundament worden gelegd, voordat de muren kunnen worden opgetrokken.

Eerst in de diepte, dan in de hoogte.

In het oude Oosten, broeders en zusters, jongelui, gebruikte men als fundament de zogenaamde hoekstenen.

Dat waren de belangrijkste stenen aan de uiteinden van de muren, die heel het huis ondersteunden.

Wij zouden vandaag zeggen: de hijpalen.

Zij ondersteunen straks heel het huis.

Zij zorgen ervoor dat het huis niet scheef zakt en stuk scheurt.

De hoekstenen.

Daarvoor werden de beste stenen uitgezocht.

Van deze stenen hing immers de stevigheid en de hechtheid van het hele gebouw af.

De gemeente is - zegt de Bijbel - als een geestelijk huis.

De bouw begint bij het *fundament: bij Christus* zelf.

Hij is de hoeksteen.

Alle bouw is een bouw die van Hem uit moet gebeuren.

Wat niet aansluit bij Hem, is geen goed bouw materiaal.

Christus Jezus, de Hoeksteen.

Hij draagt en schraagt de gemeente.

Een Steen die door God zélf werd uitgekozen: "Zie, Ik leg in Sion een uitverkoren en kostbare hoeksteen, en wie op Hem zijn geloof bouwt, zal niet beschaamd uitkomen."

Christus Jezus is de Hoeksteen van de kerk, van de gemeente geworden.

Hij werd weliswaar door mensen ... verworpen.

Maar bij God *uitverkoren en kostbaar*. De Hoeksteen verworpen.

Wie denkt er dan niet aan het moment dat Jezus voor Pilatus staat.

Een tweetal: Jezus en Barabbas.

Wie zal het worden?

Uit de mond van velen klinkt het: "Kruisig Hem!"

"Kruisig Hem, die Zich de Christus - de van God gezonden Messias noemt!"

En zo wordt de Hoeksteen ... verworpen.

De mensen van zijn tijd zagen niet in hoe deze Hoeksteen paste in hun eigen heilige huisjes.

'Weg ermee?' 'Op de vuilstort Golgotha met Hem.'

"Door de mensen wel verworpen ... maar bij God uitverkoren en kostbaar."

Een gemeente, broeders en zusters, jongelui, kan alleen maar gebouwd worden op het fundament van de verkondiging van een gekuisigde en opgestane Christus.

Waar dit fundament ontbreekt ... kun je de kerkdeuren wel sluiten.

Waar niet meer gepreekt wordt over een Heiland die voor onze zonden aan het kruis zijn leven gaf...

Waar niet meer geloofd wordt in de Zoon van God die opstond uit het graf ... daar houdt een gemeente op te bestaan.

Niet voor niets worden er zoveel kerkdeuren gesloten.

Kerken afgebroken.

Waar, broeders en zusters, jongelui, het heilswerk van Jezus Christus als het fundament verdwijnt ... daar hou je een club of een vereniging over, maar niet meer ... de gemeente van de Here Jezus Christus.

Dát over het fundament - er zou natuurlijk meer over te zeggen zijn - maar voor vanmiddag hierover genoeg.

*

Want wat is het doel van de gemeente?

Waartoe wordt een geestelijk huis, een tempel opgebouwd?

Opdat God daar kan wonen!

De tempel is de woonplaats van God.

De plaats waar de ontmoeting tussen God en mensen plaatsvindt.

De tempel ... dat is ook de plaats van aanbidding en de lofprijzing.

Hier in de tempel, in het huis van de levende God, mogen we tot Hem bidden.

Hier in de kerk, mogen we God lofprijzen om zijn grote daden ... in het verleden en in het heden. Hier in dit geestelijk huis moeten mensen van binnen én van buiten ...

God kunnen vinden en ontmoeten.

Dat heeft natuurlijk consequenties voor de eredienst.

Het gaat in de kerk niet alleen om een goede preek.

Dat is slechts een onderdeel van de dienst.

Het gaat om het geheel van de dienst.

De dienst in de kerk moet inspireren tot de dienst buiten de kerk.

Een inspirerende dienst in het kerkgebouw / in de gemeente moet energie / voeding / groei geven voor ons leven als christenen van elke dag.

Ons zingen, ons bidden, onze gemeenschap met elkaar rondom het Woord van God én bij brood en beker, moet ons stimuleren om getuige te zijn in woord en daad.

Zo werkt de Heilige Geest, de Geest van Pinksteren, in de gemeente.

Opdat de gemeente er is tot de eer van God en tot heil van de mensen - om die uitdrukking te gebruiken.

*

Laten we, broeders en zusters, jongelui, God en de Heilige Geest niet door onze eigenzinnigheid en onze hoogmoed ... verhinderen om in onze gemeente te wonen en te werken.

Laten we de HERE niet belemmeren in de opbouw van zijn geestelijk huis.

Wanneer er belemmerende factoren / structuren zijn, dan zullen we moeten zoeken naar nieuwe mogelijkheden.

Dan zullen we creatief - aan de hand van Gods Woord - moeten zoeken naar nieuwe vormen en nieuwe structuren.

Opdat onze gemeente verder kan groeien in de diepte, in de hoogte en in de breedte.

Over groeien gesproken.

In Efeziërs 2 verbindt de andere apostel, Paulus, het spreken over gemeenteopbouw met dit groeiproces.

Houdt u dat begrip groei even goed vast.

Want in *groei* zit de gedachte, dat wij er niet zelf over kunnen beschikken.

Groei ... dat is het geheim van God zelf.

Hij doet iets groeien.

Dat kun je van planten, van dieren en van mensen zeggen.

Dat kun je ook betrekken op de gemeente als een levend geheel.

God doet een gemeente groeien. In de diepte ... want een boom of een plant vindt in de diepte haar stevigheid.

Daar vindt ze ook haar voedingsstoffen.

Voor mij is dat een groeien in de kennis van Gods Woord.

Daar vindt je persoonlijk en als gemeente je houvast en je geestlijke voedsel. En dan vervolgens ook groeien naar omhoog: naar God toe.

In lofprijzing en in aanbidding. In een groeiende persoonlijke relatie met Hem.

Bidden, zingen ... het tilt je boven het gewone leven uit en brengt je dichter bij de Here Jezus.

Hij moet steeds meer heerschappij, zeggenschap krijgen over je leven.

Geestelijke groei.

Persoonlijk, maar ook gemeenschappelijk.

Want we dragen in de gemeente van de Here Jezus Christus ook verantwoordelijkheid voor elkaar.

We moeten elkaar opvangen en terecht-brengen.

Oog voor elkaar.

Dat doe je samen, samen met elkaar.

Als we echt levende stenen willen zijn van een bouwwerk, een tempel, waarvan de Here Jezus de Hoeksteen is, zien we ook onze taak en zorg voor elkaar.
Een zorgdragende gemeente, of zo u wilt ... een pastoraal / diakonale gemeente.
Daarvoor zetten we ons in.
Voor een gemeente-zijn waarin we kunnen, mogen groeien, rondom het Woord van God, om er te zijn voor Hem, voor elkaar én ... voor anderen.

*

Want een pastoraal - diakonale gemeente is ook een missionaire gemeente.
Een gemeente die een boodschap, een geheim heeft voor mensen die nog buiten staan.
Een aantrekkelijke, een aanstekelijke gemeente.
Waar ook een buitenkerkelijke zich thuis kan voelen.
Waar ook een on-gelovige ... tot geloof kan komen.
Waar ook een on-bereikte ... zich aangesproken mag weten door de boodschap van Gods liefde.

Gemeente-bouw. Gemeenteopbouw.
Wat is uw plaats, wat is jouw plekje in dat grotere geheel van de gemeente van de Here Jezus Christus?
Wat is jouw betekenis als steentje in de tempel van de Heilige Geest?
Ben je dode steen, of heb je je laten gebuiken als een levende steen?
O ja, ik ben vergeten er eentje te kopen ...
Maar ik moest de afgelopen week denken aan zo'n levend steentje.
Weet u, weet jij wat ik bedoel?
Een klein plantje, een vetplantje.
Eigenlijk stelt het niet zoveel voor.
Maar dat vetplantje leeft.
Dat zie je want in het midden van dat plantje ontstaat een nieuw plantje.
Het vetplantje deelt zich.
Niet één keer, keer op keer.
Zo groeit het en wordt het steeds groter.
Het vermenigvuldigt zich - zou je kunnen zeggen.

Een levende steen. Een levend steentje.
Wat moet het voor de Here God een feest zijn als de gemeente van de Here Jezus ook mag groeien in de breedte.
Als er door ons levend-steentje-zijn mensen bij mogen komen.
"En de Here voegde dagelijks toe aan de kring die behouden werden."
Dat wordt in het bijbelboek Handelingen verteld van de eerste gemeente in Jeruzalem.
Een gemeente waar de Heilige Geest in rijke mate aan het werk is.
Waar aan gemeenteopbouw wordt gedaan - volgens de principes van de Bijbel.
Waar mensen zich laten inschakelen, laten gebruiken.
Door God de Vader - als de architect.
Door God de Zoon - als de aannemer.
Door God de Heilige Geest - als de uitvoerder.

Weet u, weet jij, juist door de verscheidenheid van al het bouw materiaal wordt het een hecht ineensluitend gebouw.
Een geestelijk huis, een tempel van de heilige Geest, een woonplaats voor God.
Dan ligt baksteen Piet ... naast baksteen Klaas.
En dakpan Annie ... naast dakpan Gerda.
Maar samen vormen ze een prachtig geheel.
Want de liefde van de Here Jezus Christus
De liefde van de Here Jezus Christus is het cement / de specie waarmee al die bouwmaterialen aan elkaar verbonden worden.
Dat is denk ik wel duidelijk.
Bouw maar een muurtje van stenen op elkaar.
Als er geen cement of specie tussen zit ... ontbreekt de hechte verbinding.
Een lichte zet tegen een muur doet dan alle stenen over elkaar heen rollen.
Waar de liefde in de gemeente ontbreekt ... stort het bouwwerk op den duur als een kaartenhuis in elkaar.

*

Bouwactiviteiten in de gemeente van de Here Jezus Christus.
Gemeenteopbouw.
God is in onze gemeente aan het werk.
En hij schakelt daarbij mensen in.
Als levende stenen voor een geestelijk huis.
We mogen allemaal ons steentje daarin bijdragen.
U en jij en ik.
Zo mogen we groeien, persoonlijk en als gemeente.
Verbonden aan het fundament: onze Here Jezus Christus.
Verbonden ook aan elkaar.
Tot eer van God.
Tot heil van onze naaste.

Amen.

Ds. Jan K.C. Kronenberg, Haarlem, 18 juni 2000

! Graag een mailtje wanneer deze preek in een gemeente wordt gelezen. !